

Oponentský posudek disertační práce MUDr. Pavla Hrabáka

„Biomarkery u karcinomu pankreatu“

Předložená disertační práce má 119 stran, resp. 156 stran včetně příloh. Vlastní text práce je uveden na 88 stranách včetně 7 obrázků a 5 tabulek. Autor cituje cca 250 recentních publikací. V příloze jsou uvedeny 3 práce autora in extenso, které byly publikovány v časopisech s vysokým impakt faktorem. Disertační práce byla vypracována na Ústavu lékařské biochemie a laboratorní diagnostiky 1. lékařské fakulty a VFN pod vedením prof. MUDr. Marty Kalousové, Ph.D. a doc. MUDr. Tomáše Krechlera, CSc.

Disertační práce je členěna tradičně. V úvodu na 40 stranách autor zpracoval základní informace o epidemiologii, etiologii a histologii karcinomu pankreatu a jeho rizikových faktorech, dále stelátních buňkách, roli vitamínu A a all-trans retinové kyseliny v patogenezi. Následuje přehledová kapitola o tradičních a zcela nových známých a potenciálních biomarkerech karcinomu pankreatu včetně např. osteopontinu a MMP.

Autor si stanovil pět konkrétních cílů práce, které realizoval ve dvou samostatných studiích: a) analyzovat široké spektrum biomarkerů a určit panel, který by byl vhodnější než samostatný CA 19-9, b) studovat hladiny retinolu a ATRA u třech onemocnění pankreatu.

Kapitola Materiál a metodika je zpracována detailně přehlednou formou. Jsou popsány základní a kontrolní soubory, uvedeny jsou demografické údaje. Pro stanovení zkoumaných biomarkerů byly použity hlavně metody ELISA a HPLC. Popis vyhodnocovacích a statistických metod je umístěn v závěru kapitoly. Použité metody jsou správné.

Stěžejními částmi práce jsou výsledky uvedené na 13 stranách a diskuse na 7 stranách textu. V těchto kapitolách autor kriticky analyzuje zjištěné a naměřené výsledky v jednotlivých souborech pacientů. Výsledky jsou vhodně zpracovány do tabulek a grafů. Za velmi zdařilou kapitolu považuji diskusi, kde autor podrobně a kriticky hodnotí dosažené výsledky a diskutuje je s ohledem na jiné publikované práce. V kapitole Závěry autor jasně a přehledně formuluje dosažené výsledky, z kterých vyplývá, že cíle práce byly splněny v obou studiích. Po jazykové a grafické stránce je práce napsána na velmi dobré úrovni. V práci se objevují výjimečně stylistické a syntaktické chyby (např. na str. 52 by mělo být místo nejdéle 3 roky nejpозději 3 roky – nejedná se o délku, ale o čas).

Závěrem lze konstatovat, že práce MUDr. Pavla Hrabáka se zabývá velmi aktuální problematikou aplikovaného výzkumu v klinické medicíně. Práce splňuje všechny požadavky a přináší celou řadu nových poznatků. Autor prokázal schopnost samostatné vědecké práce.

Dle výše uvedených skutečností doporučuji, aby byl MUDr. Pavlu Hrabákovi na základě úspěšné obhajoby disertační práce udělen titul Ph.D.

Praha, 26. 8. 2024

Prof. MUDr. Richard Průša, CSc.

Univerzita Karlova
2. lékařská fakulta
Ústav lékařské chemie a klinické biochemie (1)
V Úvalu 84, 150 06 Praha 5
IČO: 00216208 DIČ: CZ00216208